

Suvestinė redakcija nuo 2015-04-14 iki 2019-10-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [92-4179](#), i. k. 103301MISAK00000457

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

Į S A K Y M A S

DĖL VANDENSAUGOS TIKSLŲ NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO

2003 m. rugsėjo 15 d. Nr. 457
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi ir įgyvendindamas 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 5 tomas, p. 275), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/32/EB (OL 2008 L 81, p. 60), ir 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje, iš dalies keičiančios ir panaikinančios Tarybos direktyvas 82/176/EEB, 83/513/EEB, 84/156/EEB, 84/491/EEB, 86/280/EEB ir iš dalies keičiančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB (OL 2008 L 348, p. 84), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. rugpjūčio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/39/ES (OL 2013 L 226, p. 1), nuostatas,

Preambulės pakeitimai:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

1. Tvirtinu Vandensaugos tikslų nustatymo metodiką (toliau – Metodika) (pridedama)

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

2. P a v e d u:

2.1. Aplinkos apsaugos agentūrai, vadovaujantis Metodika:

2.1.1. kiekvienam paviršinių vandens telkinių tipui (išskyrus priekrantės ir tarpinius vandenis) iki 2007 m. vasario 1 d. parengti ir pateikti aplinkos ministrui tvirtinti jų būklės vertinimo kriterijų projektą;

2.1.2. pagal patvirtintus būklės vertinimo kriterijus iki 2008 m. vasario 1 d. įvertinti 2.1.1 punkte nurodytų vandens telkinių būklę;

2.1.3. upių baseinų rajonų valdymo planų bei priemonių programų projektuose, rengiamuose pagal Upių baseinų rajono valdymo plano ir priemonių programos vandensaugos tikslams pasiekti rengimo bei derinimo su užsienio valstybėmis tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 591 „Dėl Upių baseinų rajono valdymo plano ir priemonių programos vandensaugos tikslams pasiekti rengimo bei derinimo su užsienio valstybėmis tvarkos patvirtinimo“, nustatyti vandensaugos tikslus paviršiniams vandens telkiniams;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, *Žin.*, 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320
 Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

2.2. Neteko galios nuo 2010-04-08

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, *Žin.*, 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

2.3. Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos, vadovaujantis Metodika:

2.3.1. iki 2007 m. vasario 1 d. parengti ir pateikti aplinkos ministrui tvirtinti požeminio vandens telkinių būklės vertinimo kriterijų projektą;

2.3.2. pagal patvirtintus būklės vertinimo kriterijus iki 2008 m. vasario 1 d. įvertinti požeminio vandens telkinių būklę;

2.3.3. baseinų rajonų valdymo planų bei priemonių programų projektuose, rengiamuose pagal Upių baseinų rajono valdymo plano ir priemonių programos vandensaugos tikslams pasiekti rengimo bei derinimo su užsienio valstybėmis tvarką, nustatyti vandensaugos tikslus požeminio vandens telkiniams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, *Žin.*, 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-68](#), 2006-02-02, *Žin.*, 2006, Nr. 19-663 (2006-02-14); *Žin.*, 2006, Nr. 23-759 (2006-02-23), i. k. 106301MISAK00D1-68

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2003 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. 457

VANDENSAUGOS TIKSLŲ NUSTATYMO METODIKA

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, *Žin.*, 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vandensaugos tikslų nustatymo metodikoje (toliau – Metodika) nustatomi:

1.1. bendrieji principai vandens telkinių ir juose esančio vandens būklei ir vandensaugos tikslams bei jų pasiekimo terminams nustatyti;

1.2. paviršinių ir požeminio vandens telkinių būklei klasifikuoti naudojami kokybės elementai ir juos apibūdinantys rodikliai;

1.3. paviršinių bei požeminio vandens telkinių būklės ir dirbtinių bei labai pakeistų vandens telkinių ekologinio potencialo klasių bendrieji požymiai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

2. Metodikoje vartojamos sąvokos:

2.1. **ekologinė būklė** – vandens ekosistemų, susijusių su paviršiniais vandenimis, funkcionavimo ir struktūros kokybės apibūdinimas, nustatomas pagal Metodikos ir Bendrųjų reikalavimų vandens telkinių monitoringui, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 726 „Dėl Bendrųjų reikalavimų vandens telkinių monitoringui patvirtinimo“ (toliau – Bendrieji reikalavimai vandens telkinių monitoringui), nuostatas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

2.2. **gera ekologinė būklė** – paviršinio vandens telkinio būklė nustatoma pagal Metodikos ir Bendrųjų reikalavimų vandens telkinių monitoringui nuostatas;

2.3. **geras ekologinis potencialas** – labai pakeisto ar dirbtinio vandens telkinio būklė, nustatoma pagal Metodikos ir Bendrųjų reikalavimų vandens telkinių monitoringui nuostatas;

2.4. **gera paviršinio vandens cheminė būklė** – cheminė būklė, kurią reikia pasiekti, norint įvykdyti paviršiniams vandenims taikomus aplinkos apsaugos uždavinius, nustatytus Metodikoje, t. y. cheminė paviršinio vandens telkinio būklė, kai jame teršalų koncentracijos neviršija atitinkamuose Europos Bendrijos ar Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų aplinkos kokybės standartų (toliau – AKS);

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

2.5. **gera požeminio vandens cheminė būklė** – cheminė požeminio vandens telkinio būklė, kuri atitinka Metodikos ir Bendrųjų reikalavimų vandens telkinių monitoringui nuostatas;

2.6. **kiekybinė būklė** – poveikio mastas požeminio vandens telkiniui, kurį jis patiria dėl tiesioginio ar netiesioginio vandens ėmimo;

2.7. **teršalas** – medžiaga, galinti sukelti taršą, ypač Metodikos priede nurodytos medžiagos;

2.8. **turimi požeminio vandens ištekliai** – ilgalaikis metinis požeminio vandens telkinio bendro atsinaujinimo vidurkis atėmus ilgalaikį metinį nuotėkį, kurio reikia, kad susiję paviršiniai vandenys pasiektų Metodikoje nurodytus vandensaugos tikslus, labiau nesuprastėtų tokių vandenų ekologinė būklė ir nebūtų labiau pakenkta žemės ekosistemoms;

2.9. kitos Metodikoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 3 straipsnyje apibrėžtas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

3. Metodikoje nustatytų būklės klasių bendrųjų požymių pagrindu požeminio vandens telkiniams ir natūralių paviršinių vandens telkinių tipams, o ekologinio potencialo klasių bendrųjų požymių pagrindu – dirbtinių ir labai pakeistų vandens telkinių tipams nustatomi kriterijai vandens telkinių priskyrimui atitinkamos būklės ir ekologinio potencialo klasėms. Jais remiantis nustatoma visų vandens telkinių esama būklė ir reikalavimai būklei (vandensaugos tikslai), kuriuos reikia pasiekti per laikotarpį, nustatytą pagal Metodikos II skyriaus nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

4. Vandensaugos tikslai paviršiniams ir požeminio vandens telkiniams yra nustatomi upių baseinų rajonų valdymo planuose ir priemonių programose, rengiamose pagal Upių baseinų rajono valdymo plano ir priemonių programos vandensaugos tikslams pasiekti rengimo bei derinimo su užsienio valstybėmis tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 591 „Dėl Upių baseinų rajono valdymo plano ir priemonių programos vandensaugos tikslams pasiekti rengimo bei derinimo su užsienio valstybėmis tvarkos patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

5. Vandens telkiniams negalima nustatyti tokių vandensaugos tikslų, kurie pažeistų Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus arba kliudytų juos įgyvendinti.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

II. BENDRIEJI PRINCIPAI VANDENSAUGOS TIKSLAMS NUSTATYTI

6. Vandensaugos tikslams pasiekti yra įgyvendinamos priemonės, užtikrinančios, kad neprastėtų visų paviršinių vandens telkinių būklė.

7. Natūraliems paviršiniams vandens telkiniams keliamas tikslas – gera būklė, nustatoma pagal Metodikos, Bendrųjų reikalavimų vandens telkinių monitoringui ir Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Nuotekų tvarkymo reglamentą), nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

8. Dirbtiniams ir labai pakeistiems vandens telkiniams keliamas tikslas – geras ekologinis potencialas ir gera cheminė būklė, nustatoma pagal Metodikos ir Bendrųjų reikalavimų vandens telkinių monitoringui nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

9. Paviršinį vandens telkinį, įvertinus jo hidromorfologinių charakteristikų pakitimus, padarytus dėl antropogeninės veiklos poveikio, leidžiama priskirti prie dirbtinio ar labai pakeisto vandens telkinio, kai:

9.1. telkinio hidromorfologinių charakteristikų atkūrimas, kuris būtinas norint pasiekti gerą ekologinę būklę, sukeltų reikšmingą neigiamą poveikį:

- 9.1.1. aplinkai;
- 9.1.2. navigacijai, įskaitant uostų įrenginius, ar rekreacijai;
- 9.1.3. veiklai, dėl kurios vanduo yra kaupiamas geriamojo vandens tiekimui, elektros gamybai ar drėkinimui;

9.1.4. vandens reguliavimui, apsaugai nuo potvynių, žemės sausinimui arba kitoms ne mažiau svarbioms subalansuotos žmogaus veiklos rūšims;

9.2. dėl techninių galimybių ar per didelių sąnaudų kitomis aplinkosauginiu požiūriu pranašesnėmis priemonėmis negalima gauti naudos, kurią duoda vandens telkinio pakeistos savybės.

10. Vandens telkinių priskyrimas dirbtiniams ar labai pakeistiems turi būti peržiūrimas kas šešerius metus.

11. Paviršiniuose vandens telkiniuose turi būti siekiama palaipsniui mažinti teršimą prioritetinėmis medžiagomis bei sustabdyti ar siekti, kad palaipsniui išnyktų prioritetinių pavojingų medžiagų išmetimas, išleidimas ar nuostoliai.

12. Gerai kiekybinei ir cheminei požeminio vandens būklei užtikrinti yra įgyvendinamos priemonės, skirtos neleisti teršalams patekti į požeminius vandenis arba juos apriboti ir neleisti požeminio vandens telkinių būklei prastėti, atsižvelgiant į Metodikos bei Požeminio vandens apsaugos nuo taršos pavojingomis medžiagomis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 472 „Dėl Požeminio vandens apsaugos nuo taršos pavojingomis medžiagomis taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Požeminio vandens apsaugos nuo taršos pavojingomis medžiagomis taisyklės), nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

13. Gerai kiekybinei ir cheminei požeminio vandens būklei užtikrinti yra apsaugomi, gerinami ir atkuriami visi požeminio vandens telkiniai, užtikrinama požeminio vandens ėmimo ir jo papildymo pusiausvyra ir stengiamasi, kad gera požeminio vandens būklė būtų pasiekta ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 22 d. pagal Metodikos, Bendrųjų reikalavimų vandens telkinių monitoringui, Požeminio vandens apsaugos nuo taršos pavojingomis medžiagomis taisyklių nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

14. Požeminio vandens telkiniuose turi būti siekiama sustabdyti požeminio vandens užterštumo didėjimą, atsirandantį dėl žmogaus veiklos poveikio, ir nuosekliai mažinti požeminio vandens taršą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

15. Jei tam tikram vandens telkiniui pagal Metodikos ar kitų teisės aktų nuostatas taikytinas ne vienas, o keli tikslai, tai taikomas tas, kuris yra griežtesnis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

16. Jei nustatoma labai gera ar gera paviršinio vandens telkinio būklė, labai geras ar geras dirbtinio ar labai pakeisto vandens telkinio ekologinis potencialas ir cheminė būklė arba labai gera ar gera požeminio vandens cheminė ir kiekybinė būklė, turi būti siekiama, kad tokia būklė nesuprastėtų.

17. Metodikos 6-8 punktuose ir 11-14 punktuose nurodyti vandensaugos tikslai turi būti pasiekti ne vėliau kaip iki 2015 m. gruodžio 22 d., išskyrus 17¹, 17² ir 17³ punktuose nurodytų prioritetinių medžiagų atžvilgiu, bei atsižvelgiant į Metodikos III skyriuje nustatytus leidžiamus nukrypimus nuo vandensaugos tikslų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

17¹. Nuotekų tvarkymo reglamento 1 priede nurodytų medžiagų: bromintų defenileterių, poliaromatinių angliavandenilių ir Nuotekų tvarkymo reglamento 2 priedo A dalyje nurodytos medžiagos fluoranteno atžvilgiu gera paviršinių vandens telkinių cheminė būklė turi būti pasiekta ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 22 d., pasitelkiant 2016-2021 m. upių baseinų rajonų valdymo planuose numatytas priemonių programas.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

17². Nuotekų tvarkymo reglamento 1 priede nurodytos medžiagos antraceno ir Nuotekų tvarkymo reglamento 2 priedo A dalyje nurodytų medžiagų: švino ir jo junginių, naftaleno, nikelio ir jo junginių, dėl kurių ES techninės gairės dėl medžiagų stebėsenos strategijų ir analizės metodų 2014 m. gruodžio 22 d. nebuvo patvirtintos, atžvilgiu gera paviršinių vandens telkinių cheminė būklė turi būti pasiekta ir užkirstas kelias paviršinių vandens telkinių cheminės būklės prastėjimui ne vėliau kaip iki 2027 m. gruodžio 22 d.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

17³. Nuotekų tvarkymo reglamento 1 priede nurodytų naujų medžiagų: dikofolio, perfluoroktansulfonrūgšties ir jos darinių, chinoksifeno, dioksinų ir dioksinų tipo junginių, heksabromciklododekanų, heptachloro ir heptachloro epoksido ir Nuotekų tvarkymo reglamento 2 priedo A dalyje nurodytų naujų medžiagų: aklonifeno, bifenokso, cibutrino, cipermetrino, dichlorvosos ir terbutrino atžvilgiu gera paviršinių vandens telkinių cheminė būklė turi būti pasiekta ir užkirstas kelias paviršinių vandens telkinių cheminės būklės prastėjimui ne vėliau kaip iki 2027 m. gruodžio 22 d.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

III. LEIDŽIAMAI NUKRYPIMAI NUO VANDENSAUGOS TIKSLŲ

18. Paviršiniams ir požeminio vandens telkiniams gali būti keliami ne tokie griežti tikslai, kokių reikalaujama pagal Metodikos 6–8, 11–14 punktus, kai, atlikus upių baseinų rajono apibūdinimą ir žmogaus veiklos poveikio vandens telkinių būklei apžvalgą, nustatoma, jog tie telkiniai yra taip paveikti žmogaus veiklos arba jų gamtinės sąlygos yra tokios, kad vandensaugos tikslų, nustatytų pagal Metodikos 6–8, 11–14 punktus, pasiekti būtų neįmanoma arba per brangu, ir kai yra tenkinamos visos šios sąlygos:

18.1. dėl per didelių sąnaudų kitomis aplinkosauginiu požiūriu pranašesnėmis priemonėmis negalima gauti naudos, kurią duoda vandens telkinio būklę lemianti žmogaus veikla;

18.2. užtikrinama, kad bus pasiekta kuo geresnė ekologinė ir cheminė paviršinio vandens būklė, atsižvelgiant į poveikį, kurio negalima išvengti dėl žmogaus veiklos ir taršos pobūdžio;

18.3. užtikrinama, kad kuo mažiau keistųsi gera požeminio vandens būklė atsižvelgiant į poveikį, kurio negalima išvengti dėl žmogaus veiklos ir taršos pobūdžio;

18.4. užtikrinama, kad paveikto vandens telkinio būklė toliau neprastės;

18.5. ne tokių griežtų tikslų nustatymas ir to priežastys bus konkrečiai nurodytos upių baseinų rajono valdymo plane ir šie tikslai bus patikslinami kas 6 metus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

19. Metodikos 17 punkte nurodytą vandensaugos tikslų pasiekimo terminą paviršiniams ir požeminio vandens telkiniams galima pratęsti, kai atitinkamo vandens telkinio būklė toliau neprastėja ir yra tenkinamos visos šios sąlygos:

19.1. nustatoma, kad būtino vandens telkinio būklės pagerėjimo iki 2015 m. gruodžio 22 d. nebus galima pasiekti bent dėl vienos iš šių priežasčių:

19.1.1. dėl techninių galimybių norima vandens telkinio būklė gali būti pasiekta tik etapais, kurie tęsiasi ilgiau negu iki 2015 m. gruodžio 22 d.;

19.1.2. pasiekti būklės pagerinimą per nustatytą laiką būtų per daug brangu;

19.1.3. laiku pagerinti vandens telkinio būklės negalima dėl gamtinių sąlygų;

19.2. termino pratęsimas ir jo priežastys konkrečiai nurodomos ir paaiškinamos upių baseinų rajono valdymo plane;

19.3. terminas pratęsiamas ilgiausiai tokiam laikotarpiui, per kurį du kartus yra atnaujinamas upių baseinų rajono valdymo planas, tai yra ilgiausiai iki 2027 m. gruodžio 22 d., išskyrus tuos atvejus, kai per tokį laiką keliamų tikslų pasiekti negalima dėl gamtinių sąlygų;

19.4. Upių baseinų rajonų valdymo plano ir priemonių programos vandensaugos tikslams pasiekti rengimo bei derinimo su užsienio valstybėmis tvarkoje nurodytų priemonių, kurios yra numatomos kaip būtinos, norint iki nurodyto termino vandens telkinių būklę palaipsniui gerinti iki reikalaujamo lygio, apibendrinimas, priežastys, dėl kurių gerokai uždelšiamas tokių priemonių taikymas, ir tikėtinas terminas, kada jos bus įgyvendintos, pateikiamos upių baseinų rajono valdymo plane. Šių priemonių įgyvendinimo apžvalga ir papildomų priemonių apibendrinimas pateikiami atnaujintuose upių baseinų rajono valdymo planuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

20. Laikinas paviršinių ar požeminio vandens telkinių būklės suprastėjimas galimas, jei jį sukėlė išimtinės gamtinės priežastys ar neįveikiamos aplinkybės (*force majeure*), kurių pagrįstai nebuvo galima numatyti, visų pirma potvyniai ir užsitęsusios sausras arba avarių padariniai, kurių nebuvo galima numatyti, kai yra tenkinamos šios sąlygos:

20.1. imamasi visų praktiškai įmanomų priemonių, kad vandens telkinių būklė toliau neprastėtų ir kad nebūtų sutrukdyta pasiekti vandensaugos tikslų kituose vandens telkiniuose, kurių tos išimtinės gamtinės priežastys ar neįveikiamos aplinkybės nepaveikė;

20.2. sąlygos, dėl kurių galima paskelbti išimtinės aplinkybės, įskaitant jas apibrėžiančių atitinkamų rodiklių nustatymą, yra nurodytos upių baseinų rajono valdymo plane;

20.3. priemonės, kurių reikia imtis tokiomis išimtinėmis aplinkybėmis, yra numatytos priemonių programoje ir, pasibaigus toms aplinkybėms, jos netrukdytų atkurti vandens telkinio kokybę;

20.4. išimtinių aplinkybių arba aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, poveikis patikrinamas kasmet ir imamasi visų praktiškai įmanomų priemonių kuo greičiau atkurti tokią vandens telkinio būklę, kokia buvo prieš jam patiriant tų aplinkybių poveikį;

20.5. apibendrinta informacija apie išimtinių aplinkybių arba aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, padarinius ir taikytas ar taikytinas priemones pagal Metodikos 20.1 ir 20.3 punktus pateikiama kitame atnaujintame upių baseinų rajono valdymo plane.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

21. Gera paviršinio vandens ekologinė būklė arba dirbtinių ar labai pakeistų vandens telkinių geras ekologinis potencialas, gera požeminio vandens būklė gali būti nepasiekiami ir paviršinio ar požeminio vandens telkinio būklė gali suprastėti dėl naujų paviršinio vandens telkinio fizinių charakteristikų pakeitimų ar požeminių telkinių vandens lygio pokyčių, taip pat labai gera paviršinio vandens telkinio būklė gali suprastėti iki geros būklės dėl naujos subalansuotos žmonių veiklos, vykdomos plėtros, ir yra tenkinamos šios sąlygos:

21.1. imamasi visų įmanomų priemonių vandens telkinio būklei daromam poveikiui sušvelninti;

21.2. tokių pakeitimų ar pakitimų priežastys konkrečiai yra nurodytos ir paaiškintos upių baseinų rajono valdymo plane, o vandensaugos tikslai tikslinami kas 6 metus;

21.3. tokių pakeitimų ar pakitimų priežastys yra labai svarbios visuomenės interesams, ir (arba) naujų pakeitimų ar pakitimų atnešama nauda yra svarbi žmonių sveikatai, žmonių saugai palaikyti ar subalansuotai plėtrai ir yra didesnė už naudą, kurią aplinkai ir visuomenei duoda Metodikos 6–8, 11–14 punktuose nurodytų tikslų pasiekimas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

21.4. dėl techninių galimybių ar per didelių sąnaudų naudos, kurią duoda tokios vandens telkinio modifikacijos ir pasikeitimai, negalima gauti kitais būdais, kurie aplinkos apsaugos atžvilgiu būtų gerokai pranašesni.

21¹. Prioritetinėms medžiagoms ir kai kuriems kitiems teršalams, nurodytiems Nuotekų tvarkymo reglamento 1 priede ir/ar 2 priedo A dalyje, nustatytą AKS viršijimas nelaikomas pažeidimu, jeigu įrodoma, kad:

21¹.1. AKS buvo viršyti dėl taršos šaltinio, esančio už nacionalinės jurisdikcijos ribų;

21¹.2. dėl tarpvalstybinės taršos nebuvo įmanoma imtis veiksmingų priemonių, siekiant laikytis atitinkamų AKS;

21¹.3. tų vandens telkinių, kuriems poveikį daro tarpvalstybinė tarša, atžvilgiu buvo taikomi Lietuvos Respublikos vandens įstatyme nustatyti koordinavimo mechanizmai ir Metodikos 18, 19 ir 20 punktų nuostatos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

22. Taikant Metodikos 9, 18–21¹ punktus turi būti užtikrinama, kad tai netrukdytų pasiekti vandensaugos tikslų ir/arba nepakenktų jau pasiektiems vandensaugos tikslams kituose vandens telkiniuose, kuriems tokios išimtys netaikomos. Be to, šių punktų ar kitų naujų nuostatų taikymas turi garantuoti bent tokį patį apsaugos lygį, kokį garantuoja Europos Sąjungoje galiojantys teisės aktai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, *Žin.*, 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

Nr. [D1-607](#), 2010-07-14, *Žin.*, 2010, Nr. 88-4672 (2010-07-24), i. k. 110301MISAK00D1-607

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, *Žin.*, 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

IV. KOKYBĖS ELEMENTAI VANDENS TELKINIŲ BŪKLEI KLASIFIKUOTI

23. Nustatant paviršinių vandens telkinių būklę vertinama jų ekologinė ir cheminė būklė. Pagal prastesnę iš jų nustatoma bendra vandens telkinio būklė.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, *Žin.*, 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

24. Paviršinių vandens telkinių ekologinė būklė vertinama žemiau išvardytų vandens telkinio biologinių, hidromorfologinių ir fizikinių-cheminių kokybės elementų pagrindu. Telkinio ekologinė būklė nustatoma pagal prasčiausią būklę rodantį kokybės elementą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, *Žin.*, 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, *Žin.*, 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

25. Paviršinių vandens telkinių cheminė būklė vertinama pagal koncentracijas tų medžiagų, kurioms yra nustatyti bendrieji Europos Sąjungos vandens AKS, nurodyti Nuotekų tvarkymo reglamente. Vandens telkinio cheminė būklė nustatoma pagal prasčiausią būklę rodančios cheminės

medžiagos koncentraciją. Vandens telkinio būklė laikoma gera, jei neviršijami Nuotekų tvarkymo reglamente nustatyti AKS. Priešingu atveju vandens telkinio cheminė būklė vertinama kaip bloga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

26. Upės ekologinei būklei vertinti naudojami šie kokybės elementai ir juos apibūdinantys rodikliai:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

26.1. *biologiniai kokybės elementai:*

26.1.1. fitoplanktono taksonominė sudėtis ir gausa;

26.1.2. makrofitų ir fitobentosos taksonominė sudėtis ir gausa;

26.1.3. zoobentosos taksonominė sudėtis ir gausa;

26.1.4. ichtiofaunos taksonominė sudėtis, gausa ir amžinė struktūra;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

26.2. *hidromorfologiniai kokybės elementai*, papildantys biologinius elementus:

26.2.1. hidrologinis režimas: vandens nuotėkio tūris ir jo dinamika, ryšys su požeminio vandens telkiniais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

26.2.2. upės vientisumas;

26.2.3. morfologinės sąlygos: upės gylis ir pločio kaita, tėkmės greitis, dugno substrato struktūra, krantų struktūra;

26.3. *fiziniai-cheminiai kokybės elementai*, papildantys biologinius elementus:

26.3.1. bendri duomenys: terminės sąlygos, prisotinimas deguonimi, druskingumas, savitasis elektros laidis, pH, rūgščių neutralizavimo geba, maistingosios medžiagos;

26.3.2. specifiniai teršalai:

26.3.2.1. nustatytos į vandenį išleidžiamos prioritetinės medžiagos, kurioms nenustatyti bendri Europos Sąjungos vandens kokybės standartai;

26.3.2.2. kitos dideliais kiekiais į vandenį išleidžiamos medžiagos, kurioms nenustatyti bendri Europos Sąjungos vandens kokybės standartai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

27. Ežero ekologinei būklei vertinti naudojami šie kokybės elementai:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

27.1. *biologiniai kokybės elementai:*

27.1.1. fitoplanktono taksonominė sudėtis, gausa ir biomasė;

27.1.2. makrofitų ir fitobentosos taksonominė sudėtis ir gausa;

27.1.3. zoobentosos taksonominė sudėtis ir gausa;

27.1.4. ichtiofaunos taksonominė sudėtis, gausa ir amžinė struktūra;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

27.2. *hidromorfologiniai kokybės elementai*, papildantys biologinius elementus:

27.2.1. hidrologinis režimas: vandens nuotėkio tūris ir jo dinamika, vandens masės pasikeitimo laikas, ryšys su požeminio vandens telkiniais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

27.2.2. morfologinės sąlygos: ežero dugno substrato struktūra, ežero kranto struktūra;

27.3. *fizikiniai-cheminiai kokybės elementai*, papildantys biologinius elementus:

27.3.1. bendri duomenys: skaidrumas, terminės sąlygos, prisotinimas deguonimi, druskingumas, savitasis elektros laidis, pH, rūgščių neutralizavimo geba, maistingosios medžiagos;

27.3.2. specifiniai teršalai:

27.3.2.1. nustatytos į vandenį išleidžiamos prioritetinės medžiagos, kurioms nenustatyti bendri Europos Sąjungos vandens kokybės standartai;

27.3.2.2. kitos dideliais kiekiais į vandenį išleidžiamos medžiagos, kurioms nenustatyti bendri Europos Sąjungos vandens kokybės standartai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

28. Tarpinių vandenų ekologinei būklei vertinti naudojami šie kokybės elementai:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

28.1. *biologiniai kokybės elementai*:

28.1.1. fitoplanktono taksonominė sudėtis, gausa ir biomasė;

28.1.2. makrodumblių ir gaubtasėklių taksonominė sudėtis ir gausa;

28.1.3. zoobentoso taksonominė sudėtis ir gausa;

28.1.4. ichtiofaunos taksonominė sudėtis ir gausa;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

28.2. *hidromorfologiniai kokybės elementai*, papildantys biologinius elementus:

28.2.1. morfologinės sąlygos: gylio kaita, dugno substrato struktūra, kranto struktūra;

28.2.2. hidrodinaminis režimas: vyraujančių srovių kryptis, gėlo vandens nuotėkis, bangų poveikis;

28.3. *fizikiniai-cheminiai kokybės elementai*, papildantys biologinius elementus:

28.3.1. bendri duomenys: skaidrumas, terminės sąlygos, prisotinimas deguonimi, druskingumas, maistingosios medžiagos;

28.3.2. specifiniai teršalai:

28.3.2.1. nustatytos į vandenį išleidžiamos prioritetinės medžiagos, kurioms nenustatyti bendri Europos Sąjungos vandens kokybės standartai;

28.3.2.2. kitos dideliais kiekiais į vandenį išleidžiamos medžiagos, kurioms nenustatyti bendri Europos Sąjungos vandens kokybės standartai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

29. Priekrantės vandenų ekologinei būklei vertinti naudojami šie kokybės elementai:

29.1. *biologiniai kokybės elementai*:

29.1.1. fitoplanktono taksonominė sudėtis, gausa ir biomasė;

29.1.2. makrodumblių taksonominė sudėtis ir gausa;

29.1.3. zoobentoso taksonominė sudėtis ir gausa;

29.2. *hidromorfologiniai kokybės elementai*, papildantys biologinius elementus:

29.2.1. morfologinės sąlygos: gylio kaita, dugno substrato struktūra, potvynių ir atoslūgių zonų struktūra;

29.2.2. hidrodinaminis režimas: vyraujančių srovių kryptis, bangų poveikis;

29.3. *fizikiniai-cheminiai kokybės elementai*, papildantys biologinius elementus:

29.3.1. bendri duomenys: skaidrumas, terminės sąlygos, prisotinimas deguonimi, druskingumas, maistingosios medžiagos;

29.3.2. specifiniai teršalai:

29.3.2.1. nustatytos į vandenį išleidžiamos prioritetinės medžiagos, kurioms nenustatyti bendri Europos Sąjungos vandens kokybės standartai;

29.3.2.2. kitos dideliais kiekiais į vandenį išleidžiamos medžiagos, kurioms nenustatyti bendri Europos Sąjungos vandens kokybės standartai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

30. Dirbtinio ir labai pakeisto paviršinio vandens telkinio būklei vertinti naudojami tokie patys kokybės elementai, kurie taikomi natūralaus paviršinio vandens telkinio, labiausiai panašaus į atitinkamą dirbtinį ar labai pakeistą paviršinio vandens telkinį, ekologinei būklei vertinti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

V. PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ BŪKLĖS IR EKOLOGINIO POTENCIALO KLASIŲ BENDRIEJI POŽYMIAI

31. Upės, ežero, tarpinių vandenų ir priekrantės vandenų ekologinė būklė priskiriama prie labai geros, geros ar vidutinės būklės pagal 1 lentelėje pateiktus bendruosius požymius.

1 lentelė. Bendrieji požymiai, taikomi upės, ežero, tarpinių ir priekrantės vandenų ekologinei būklei klasifikuoti

Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Paveiktos antropogeninės veiklos atitinkamo tipo paviršinio vandens telkinio fizikinių-cheminių ir hidromorfologinių kokybės elementų vertės nesiskiria arba labai mažai skiriasi nuo verčių, kurios paprastai būdingos tokio tipo telkiniams natūraliomis gamtinėmis sąlygomis. Atitinkamo paviršinio vandens telkinio biologinių kokybės elementų vertės atitinka vertes, kurios paprastai būdingos tokio tipo telkiniams natūraliomis gamtinėmis sąlygomis, nuo jų nenukrypsta arba nukrypsta labai mažai. Telkinio hidromorfologinės ir fizinės-cheminės sąlygos bei biologinės bendrijos atitinka natūraliems vandens telkiniams būdingas sąlygas ir bendrijas.	Dėl žmonių veiklos atitinkamo tipo paviršinio vandens telkinio biologinių kokybės elementų vertės nedaug nukrypsta nuo verčių, kurios paprastai būdingos tokio tipo paviršinio vandens telkiniams natūraliomis gamtinėmis sąlygomis.	Atitinkamo tipo paviršinio vandens telkinio biologinės kokybės elementų vertės yra vidutiniškai nukrypusios nuo verčių, kurios paprastai būdingos tokio tipo paviršinio vandens telkiniams natūraliomis gamtinėmis sąlygomis. Dėl žmonių veiklos biologinės kokybės elementų vertės vidutiniškai nukrypusios – tokio telkinio būklė yra daug daugiau sutrikdyta nei gera telkinio būklė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

32. Vandens telkiniai, kurių būklė pagal Metodikos 31 punkte nurodytus bendruosius požymius blogesnė už vidutinę būklę, priskiriami blogos arba labai blogos būklės klasėms, vadovaujantis šiais požymiais:

32.1. telkiniai, kurių kokybės elementų vertės gerokai skiriasi nuo verčių, būdingų tokio tipo paviršiniams vandens telkiniams, ir kuriuose atitinkamos biologinės bendrijos gerokai skiriasi nuo būdingų tokio tipo paviršinių vandens telkinių bendrijų natūraliomis gamtinėmis sąlygomis, priskiriami blogos būklės klasei;

32.2. telkiniai, kurių kokybės elementų vertės labai skiriasi nuo verčių, būdingų tokio tipo paviršinio vandens telkiniams, ir kuriuose nėra didelės dalies atitinkamų biologinių bendrijų,

būdingų tokio tipo paviršiniams vandens telkiniams natūraliomis gamtinėmis sąlygomis, priskiriami labai blogos būklės klasei.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

33. Upių labai gera, gera ir vidutinė ekologinė būklė apibrėžiama pagal 2 lentelėje nurodytus kokybės elementų bendruosius požymius.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

2 lentelė. Ekologinės būklės kokybės elementų bendrieji požymiai, taikomi upių ekologiškai būklei klasifikuoti

Biologiniai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	Taksonominė fitoplanktono sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Vidutinė fitoplanktono gausa atitinka natūraliems vandens telkiniams būdingas fizines-chemines sąlygas ir ryškiau nekeičia natūraliems vandens telkiniams būdingo skaidrumo. Fitoplanktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas atitinka natūraliems vandens telkiniams būdingas fizines-chemines sąlygas.	Yra nedidelių fitoplanktono taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi ir gausa. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to neigiamai paveikiama vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą ir vandens ar nuosėdų fizinė bei cheminė sudėtis ir kokybė. Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydėjimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padidėjimas.	Fitoplanktono taksonominė sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės sudėties. Fitoplanktono gausa vidutiniškai paveikta ir gali gerokai pakeisti kitus biologinius ir fizinius-cheminius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes. Gali vidutiniškai padidėti planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydėjimas gali nuolat kartotis.
Makrofitai ir fitobentosas	Vandens augalijos taksonominė sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Nėra pastebimų vidutinės makrofitinių ir fitobentinių organizmų gausos pokyčių.	Yra nedidelių makrofitų ir fitobentosos taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi ir gausa. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga fitobentosas ar aukštesnės augalų formos ar kad dėl to neigiamai paveikiama vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą ar vandens bei nuosėdų fizinė-cheminė sudėtis ir kokybė. Dėl antropogeninės veiklos esančios bakterijos fitobentinei bendrijai neigiamos įtakos nedaro.	Makrofitinių ir fitobentinių organizmų taksonominė sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės sudėties ir yra daug daugiau iškreipta nei esant gerai būklei. Akivaizdūs vidutiniški makrofitinių ir fitobentinių organizmų vidutinės gausos pokyčiai. Fitobentinei bendrijai gali kenkti, o kai kur ją pakeisti dėl antropogeninės veiklos atsiradusi bakterijų plėvelė vandens paviršiuje.
Zoobentosas	Zoobentosos taksonominė sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms.	Yra nedidelių zoobentosos taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi ir gausa.	Zoobentosos taksonominė sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės

	Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis nesiskiria nuo santykio, esančio natūraliomis gamtinėmis sąlygomis. Zoobentosos taksonominė įvairovė artima natūraliomis gamtinėmis sąlygomis gyvenančiai taksonominei įvairovei.	Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis nelabai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingo santykio.	sudėties. Nėra stambių natūraliems vandens telkiniams būdingų bendrijos taksonų. Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis ir įvairovė daug mažesni nei natūraliems vandens telkiniams būdingas santykis ir įvairovė, ir yra daug mažesni nei esant gerai būklei.
Ichtiofauna	Taksonominė sudėtis ir gausa atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Yra visos natūraliems vandens telkiniams būdingos ir poveikiui jautrios rūšys. Antropogeninė veikla nelemia žuvų bendrijos amžinės sudėties, reprodukcijos ir vystymosi.	Yra nedidelių taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, susijusių su antropogeniniu poveikiu fiziniams-cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams, lyginant su bendrijomis, būdingomis natūraliems vandens telkiniams. Žuvų bendrijos amžinėse struktūrose yra požymių, rodančių antropogeninės veiklos įtaką fiziniams-cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams, ir kad kai kurios rūšys nustojo daugintis ir vystytis.	Dėl antropogeninio poveikio fizikiniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams žuvų taksonominė sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingų bendrijų sudėties ir gausos. Žuvų bendrijos amžinė struktūra yra vidutiniškai paveikta antropogeninės veiklos.

Lentelės pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

Hidromorfolo giniai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Hidrologinis režimas	Nuotėkio dydis ir dinamika bei su tuo susiję požeminiai vandenys atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artimi joms.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Upės vientisumas	Antropogeninė veikla neigiamai neveikia upės vientisumo, vandens organizmų migracija ir nuosėdų pernešimas gali vykti laisvai.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Morfologinės sąlygos	Upės vagos forma, pločio ir gylio svyravimai, tėkmės greitis, substrato būklė ir krantų zonos struktūra bei būklė atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artimi joms.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Fiziniai-cheminiai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios sąlygos	Fizinius-cheminius kokybės elementus apibūdinančių	Temperatūra, deguonies balansas, pH, rūgščių neutralizavimo geba	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas

	rodiklių vertės atitinka vertes, būdingas natūralioms gamtinėmis sąlygomis arba yra artimos joms. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neviršija ribų, būdingų natūralioms gamtinėmis sąlygomis. Druskingumas, pH, deguonies balansas, rūgščių neutralizavimo geba ir temperatūra bei jų kaita yra nepaveikti antropogeninės veiklos, ir jų kaitos intervalas yra artimas natūralioms gamtinėms sąlygoms.	ir druskingumas užtikrina natūraliems vandens telkiniams būdingų ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neviršija didžiausių leistinų koncentracijų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos yra artimos nuliui arba žemiau aptikimo ribos, taikant įprastus pažangiausius analitinius metodus.	Koncentracijos, kurios neviršija didžiausių leistinų koncentracijų.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neviršija ribų, būdingų natūralioms gamtinėms sąlygoms.	Koncentracijos, kurios neviršija didžiausių leistinų koncentracijų.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.

34. Ežerų labai gera, gera ir vidutinė ekologinė būklė apibrėžiama pagal 3 lentelėje nurodytus kokybės elementų bendruosius požymius.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

3 lentelė. Ekologinės būklės kokybės elementų bendrieji požymiai, taikomi ežerų ekologiškai būklei klasifikuoti

Biologiniai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	Taksonominė fitoplanktono sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Vidutinė fitoplanktono gausa atitinka natūraliems vandens telkiniams būdingas fizines-chemines sąlygas ir ryškiau nekeičia natūraliems vandens telkiniams būdingo skaidrumo. Fitoplanktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas atitinka natūraliems vandens telkiniams būdingas fizines-chemines sąlygas.	Yra nedidelių fitoplanktono taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi ir gausa. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to paveikiama vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą ir vandens ar nuosėdų fizinę bei cheminę sudėtį ir kokybę. Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydėjimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padidėjimas.	Fitoplanktono taksonominė sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės sudėties. Fitoplanktono gausa vidutiniškai paveikta ir gali gerokai pakeisti kitus biologinius ir fizinius-cheminius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes. Gali vidutiniškai padidėti planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydėjimas gali nuolat kartotis.
Makrofitai ir	Vandens	Yra nedidelių makrofitų ir	Makrofitinių ir fitobentinių

fitobentosas	augalijostaksonominė sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Nėra pastebimų vidutinės makrofitinių ir fitobentinių organizmų gausos pokyčių.	fitobentosos taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi ir gausa. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga fitobentosas ar aukštesnės augalų formos ar kad dėl to neigiamai paveikiama vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą ar vandens bei nuosėdų fizinių-cheminė sudėtis ir kokybė. Dėl antropogeninės veiklos esančios bakterijos fitobentinei bendrijai neigiamos įtakos nedaro.	organizmų taksonominė sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės sudėties ir yra daug daugiau iškreipta nei esant gerai būklei. Akivaizdūs vidutiniški makrofitinių ir fitobentinių organizmų vidutinės gausos pokyčiai. Fitobentinei bendrijai gali kenkti, o kai kur ją pakeisti dėl antropogeninės veiklos atsiradusi bakterijų plėvelė vandens paviršiuje.
Zoobentosas	Zoobentosos taksonominė sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis nesiskiria nuo santykio, esančio natūraliomis gamtinėmis sąlygomis. Zoobentosos taksonominė įvairovė artima natūraliomis gamtinėmis sąlygomis esančiai taksonominei įvairovei.	Yra nedidelių zoobentosos taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi ir gausa. Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis nelabai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingo santykio.	Zoobentosos taksonominė sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės sudėties. Nėra stambių natūraliems vandens telkiniams būdingų bendrijos taksonų. Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis ir įvairovė daug mažesni nei natūraliems vandens telkiniams būdingas santykis ir įvairovė, ir daug mažesni nei esant gerai būklei.
Ichtiofauna	Taksonominė sudėtis ir gausa atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Yra visos natūraliems vandens telkiniams būdingos ir poveikiui jautrios rūšys. Antropogeninė veikla nelemia žuvų bendrijos amžinės sudėties, reprodukcijos ir vystymosi.	Yra nedidelių taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, susijusių su antropogeniniu poveikiu fiziniams-cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdingomis sąlygomis. Žuvų bendrijos amžinėse struktūrose yra požymių, rodančių antropogeninės veiklos įtaką fiziniams-cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams, ir kad kai kurios rūšys nustojo daugintis ir vystytis.	Dėl antropogeninio poveikio fizikiniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams žuvų taksonominė sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingų bendrijų sudėties ir gausos. Žuvų bendrijos amžinė struktūra yra vidutiniškai paveikta antropogeninės veiklos.
Hidromorfolo giniai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Hidrologinis režimas	Nuotėkio dydis, dinamika bei lygis, skendinčiųjų medžiagų nusėdimo laikas bei ryšys su požeminiu vandeniu atitinka natūralias gamtines sąlygas	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.

	arba yra artimi joms.		
Morfologinės sąlygos	Ežero gylis, svyravimai, substrato kiekis ir struktūra, krantų zonos struktūra bei būklė atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artimi joms.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Fiziniai-cheminiai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios sąlygos	Fizinius-cheminius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertės atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neviršija ribų, būdingų natūralioms gamtinėms sąlygoms. Druskingumas, pH, deguonies balansas, rūgščių neutralizavimo geba ir temperatūra bei jų kaita yra nepaveikti antropogeninės veiklos, ir jų kaitos intervalas yra artimas natūralioms gamtinėms sąlygoms.	Temperatūra, deguonies balansas, pH, rūgščių neutralizavimo geba ir druskingumas užtikrina natūraliems vandens telkiniams būdingų ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neviršija didžiausių leistinų koncentracijų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos yra artimos nuliui arba žemiau aptikimo ribos, taikant įprastus pažangiausius analitinius metodus.	Koncentracijos, kurios neviršija didžiausių leistinų koncentracijų.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neviršija ribų, būdingų natūralioms gamtinėms sąlygoms.	Koncentracijos, kurios neviršija didžiausių leistinų koncentracijų.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.

Lentelės pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, *Žin.*, 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

35. Tarpinių vandenų labai gera, gera ir vidutinė ekologinė būklė apibrėžiama pagal 4 lentelėje nurodytus kokybės elementų bendruosius požymius.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, *Žin.*, 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

4 lentelė. Ekologinės būklės kokybės elementų bendrieji požymiai, taikomi tarpinių vandenų ekologiškai būklei klasifikuoti

Biologiniai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	taksonominė fitoplanktono sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Vidutinė fitoplanktono gausa atitinka natūraliems vandens	Yra nedidelių fitoplanktono taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi ir gausa. Tokie	Fitoplanktonotaksonominė sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės sudėties.

	telkiniams būdingas fizines-chemines sąlygas ir ryškiau nekeičia natūraliems vandens telkiniams būdingo skaidrumo. Fitoplanktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas atitinka natūraliems vandens telkiniams būdingas fizines-chemines sąlygas.	pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to neigiamai paveikiama vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyra ir vandens ar nuosėdų fizinė bei cheminė sudėtis ir kokybė. Gali pasitaikyti nedidelis fitoplanktono žydėjimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padidėjimas.	Fitoplanktono gausa vidutiniškai paveikta ir gali gerokai pakeisti kitus biologinius ir fizinius-cheminius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes. Gali vidutiniškai padidėti fitoplanktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydėjimas gali nuolat kartotis.
Makrodumbliai	Makrodumblių taksonominė sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Nėra pastebimų makrodumblių dangos pokyčių.	Yra nedidelių makrodumblių taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi ir gausa. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga makrodumbliai ar kad dėl to neigiamai paveikiama vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyra ar vandens fizinė-cheminė sudėtis ir kokybė.	Makrodumblių taksonominė sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės sudėties ir yra daugiau paveikta nei esant gerai būklei. Makrodumblių gausa yra vidutiniškai paveikta ir gali lemti vandens telkinyje gyvenančių organizmų pusiausvyrą.
Gaubtasėkliai	Taksonominė sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Nėra pastebimų gaubtasėklių gausos pokyčių.	Yra nedidelių gaubtasėklių taksonominės sudėties pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi. Gaubtasėklių rūšių gausa nestipriai paveikta.	Gaubtasėklių taksonominė sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės sudėties ir yra daugiau paveikta nei esant gerai būklei. Gaubtasėklių rūšių gausa vidutiniškai paveikta.
Zoobentosas	Zoobentosos taksonominė sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis nesiskiria nuo santykio, esančio natūraliomis gamtinėmis sąlygomis. Zoobentosos taksonominė įvairovė artima natūraliomis gamtinėmis sąlygomis esančiai taksonominei įvairovei.	Yra nedidelių zoobentosos taksonominės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi ir gausa. Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis nelabai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingo santykio.	Zoobentosos taksonominė sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės sudėties ir gausos. Nėra stambių natūraliems vandens telkiniams būdingų bendrijos taksonų. Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis ir įvairovė daug mažesni nei natūraliems vandens telkiniams būdingas santykis ir įvairovė, ir yra mažesni nei esant gerai būklei.
Ichtiofauna	Taksonominė sudėtis ir gausa atitinka natūralias	Yra nedidelių taksonominės sudėties ir gausos pokyčių,	Dėl antropogeninio poveikio fiziniams-cheminiams ir

	gamtines sąlygas arba yra artima joms. Yra visos natūraliems vandens telkiniams būdingos ir poveikiui jautrios rūšys. Antropogeninė veikla nelemia žuvų bendrijos amžinės sudėties, reprodukcijos ir vystymosi.	susijusių su antropogeniniu poveikiu fiziniams-cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga taksonomine sudėtimi ir gausa. Žuvų bendrijos amžinėse struktūrose yra požymių, rodančių antropogeninės veiklos įtaką fiziniams-cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams, ir kad kai kurios rūšys nustojo daugintis ir vystytis.	hidromorfologiniams kokybės elementams žuvų taksonominė sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos taksonominės sudėties ir gausos. Žuvų bendrijos amžinė struktūra yra vidutiniškai paveikta antropogeninės veiklos.
Hidromorfologiniai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Potvynių režimas	Gėlo vandens tėkmės režimas atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artimas joms.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Morfologinės sąlygos	Gylio kaita, substrato būklė ir potvynių-atoslūgių zonų struktūra bei būklė atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artimi joms.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Fiziniai-cheminiai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios sąlygos	Fizinius-cheminius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertės atitinka vertes, būdingas natūraliomis gamtinėmis sąlygomis arba yra artimos joms. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neviršija ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis. Temperatūra, deguonies balansas ir skaidrumas bei jų kaita yra nepaveikti antropogeninės veiklos, ir jų kaitos intervalas yra artimas natūralioms gamtinėms sąlygoms.	Temperatūra, deguonies balansas ir skaidrumas užtikrina natūraliems vandens telkiniams būdingų ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neviršija didžiausių leistinų koncentracijų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos yra artimos nuliui arba žemiau aptikimo ribos, taikant įprastus pažangiausius analitinius metodus.	Koncentracijos, kurios neviršija didžiausių leistinų koncentracijų.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neviršija ribų, būdingų natūralioms gamtinėms sąlygoms.	Koncentracijos, kurios neviršija didžiausių leistinų koncentracijų.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.

Lentelės pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

36. Priekrantės vandenų labai gera, gera ir vidutinė ekologinė būklė apibrėžiama pagal 5 lentelėje nurodytus kokybės elementų bendruosius požymius.

5 lentelė. Ekologinės būklės kokybės elementų bendrieji požymiai, taikomi priekrantės vandenų ekologiškai būklei klasifikuoti

Biologiniai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	Rūšinė fitoplanktono sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Vidutinė fitoplanktono gausa atitinka natūraliems vandens telkiniams būdingas fizines-chemines sąlygas ir ryškiau nekeičia natūraliems vandens telkiniams būdingo skaidrumo. Fitoplanktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas atitinka natūraliems vandens telkiniams būdingas fizines-chemines sąlygas.	Yra nedidelių fitoplanktono rūšinės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga rūšine sudėtimi ir gausa. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to neigiamai paveikiama vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą ir vandens ar nuosėdų fizinė-cheminė sudėtis ir kokybė. Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydėjimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padidėjimas.	Fitoplanktono rūšinė sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos rūšinės sudėties. Fitoplanktono gausa vidutiniškai paveikta ir gali gerokai pakeisti kitus biologinius ir fizinius-cheminius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes. Gali vidutiniškai padidėti planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiai žydėjimas gali nuolat kartotis.
Makrodumbliai	Makrodumblių rūšinė sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas. Dėl antropogeninės veiklos nėra pastebimų makrodumblių dangos pokyčių.	Yra nedidelių makrodumblių rūšinės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga rūšine sudėtimi ir gausa. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga makrodumbliai ir kad dėl to neigiamai paveikiama vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą ir vandens ar nuosėdų fizinė-cheminė sudėtis ir kokybė.	Makrodumblių rūšinė sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos rūšinės sudėties ir yra daugiau paveikta nei esant gerai būklei. Makrodumblių gausa yra vidutiniškai paveikta ir gali lemti vandens telkinyje gyvenančių organizmų pusiausvyrą.
Zoobentosas	Zoobentosos rūšinė sudėtis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artima joms. Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis nesiskiria nuo santykio, esančio natūraliomis gamtinėmis sąlygomis. Zoobentosos rūšinė įvairovė artima natūraliomis gamtinėmis sąlygomis esančiai rūšinei įvairovei.	Yra nedidelių zoobentosos rūšinės sudėties ir gausos pokyčių, lyginant su natūraliems vandens telkiniams būdinga rūšine sudėtimi ir gausa. Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis nelabai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingo santykio.	Zoobentosos rūšinė sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo natūraliems vandens telkiniams būdingos rūšinės sudėties ir gausos. Nėra stambių natūraliems vandens telkiniams būdingų bendrijos taksonų. Poveikiui jautrių ir nejautrių rūšių santykis ir įvairovė yra mažesni nei natūraliems vandens telkiniams būdingas santykis ir įvairovė, ir mažesni nei esant gerai

			būklei.
Hidromorfologiniai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Potvynių režimas	Gėlo vandens tėkmės režimas, vyraujančių srovių kryptis ir greitis atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artimi joms.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Morfologinės sąlygos	Pakrančių vandens gylio svyravimai, substrato būklė ir potvynių-atoslūgių zonų struktūra bei būklė atitinka natūralias gamtines sąlygas arba yra artimi joms.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Fiziniai-cheminiai kokybės elementai	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios sąlygos	Fizinius-cheminius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertės atitinka vertes, būdingas natūralioms gamtinėmis sąlygomis arba yra artimos joms. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neviršija ribų, būdingų natūralioms gamtinėms sąlygoms. Druskingumas, pH, deguonies balansas, rūgščių neutralizavimo geba ir temperatūra bei jų kaita yra nepaveikti antropogeninės veiklos, ir jų kaitos intervalas yra artimas natūralioms gamtinėms sąlygoms.	Temperatūra, deguonies balansas, pH, rūgščių neutralizavimo geba ir druskingumas užtikrina natūraliems vandens telkiniams būdingų ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neviršija didžiausių leistinų koncentracijų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos yra artimos nuliui arba žemiau aptikimo ribos, taikant įprastus pažangiausius analitinius metodus.	Koncentracijos, kurios neviršija didžiausių leistinų koncentracijų.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neviršija ribų, būdingų natūralioms gamtinėms sąlygoms.	Koncentracijos, kurios neviršija didžiausių leistinų koncentracijų.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

37. Dirbtinių ir labai pakeistų vandens telkinių „maksimaliam“, „geram“ ir „vidutiniškam“ ekologiniam potencialui nustatyti taikomi 6 lentelėje nurodyti kokybės elementų bendrieji požymiai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

6 lentelė. Kokybės elementų bendrieji požymiai, taikomi dirbtinių ir labai pakeistų vandens telkinių ekologiniam potencialui nustatyti

Biologinės kokybės elementai	Maksimalus ekologinis potencialas	Geras ekologinis potencialas	Vidutiniškas ekologinis potencialas
Biologiniai kokybės elementai	Atitinkamos biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertės yra labai artimos panašaus tipo paviršinio vandens telkinių atitinkamoms vertėms, atsižvelgiant į fizines sąlygas, kurios priklauso nuo vandens telkinio dirbtinių ar labai pakeistų charakteristikų.	Atitinkamos biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertės nelabai skiriasi nuo verčių, būdingų maksimaliam ekologiniam potencialui.	Atitinkamos biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertės vidutiniškai skiriasi nuo verčių, būdingų maksimaliam ekologiniam potencialui ir labiau skiriasi nuo tų verčių, kurios stebimos esant gerai būklei.
Hidromorfologiniai elementai	Hidromorfologinė būklė rodo, kad pritaikius visas švelninančias priemones, kurios užtikrina kuo natūralesnes, visų pirma faunos, migracijos ir neršimo ekologines sąlygas, paviršinio vandens telkiniui daromas tik toks poveikis, kurį sukelia jo dirbtinės ar labai pakeistos charakteristikos.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Fiziniai-cheminiai elementai	Maksimalus ekologinis potencialas	Geras ekologinis potencialas	Vidutiniškas ekologinis potencialas
Bendrosios sąlygos	Fizinius-cheminius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertės atitinka vertes, būdingas natūraliomis gamtinėmis sąlygomis arba yra artimos joms. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neviršija ribų, būdingų natūraliomis gamtinėmis sąlygomis. Druskingumas, pH, deguonies balansas, rūgščių neutralizavimo geba ir temperatūra bei jų kaita yra nepaveikti antropogeninės veiklos, ir jų kaitos intervalas yra artimas natūralioms gamtinėms sąlygoms.	Temperatūra, deguonies balansas, pH, rūgščių neutralizavimo geba ir druskingumas užtikrina natūraliems vandens telkiniams būdingų ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neviršija didžiausių leistinų koncentracijų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos yra artimos nuliui arba žemiau aptikimo ribos, taikant įprastus pažangiausius analitinius metodus.	Koncentracijos, kurios neviršija didžiausių leistinų koncentracijų.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neviršija ribų, būdingų natūralioms gamtinėms sąlygoms.	Koncentracijos, kurios neviršija didžiausių leistinų koncentracijų.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti aukščiau nurodytas biologinius kokybės elementus apibūdinančių rodiklių vertes.

38. Vertinant ekologinę būklę pagal specifinius teršalus, Metodikos priede nurodytiems teršalams ir jų grupėms, AKS gali būti nustatomi vandeniui, nuosėdoms ir biotai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

39. Kur įmanoma, būtina surinkti ūmaus ir ilgalaikio toksiškumo testo tyrimų duomenis apie vandenyje gyvenančių organizmų taksonus, svarbius atitinkamam vandens telkinio tipui. Pagrindiniai tiriamieji taksonai yra:

39.1. dumbliai ir (arba) makrofitai;

39.2. dafnijos ir druskingiems vandenims būdingi organizmai;

39.3. žuvis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

40. Nustatant didžiausią leistiną metinės koncentracijos vidurkį Metodikos priede nurodytiems teršalams, reikia laikytis šios Tvarkos:

40.1. pagal turimų duomenų pobūdį ir kokybę bei Europos Sąjungos metodines rekomendacijas, nurodytas „Techninio orientacinio dokumento, papildančio Komisijos direktyvą, nustatančią medžiagų, apie kurias pranešta pagal Tarybos direktyvą 67/548/EEB, pavojingumo žmonėms ir aplinkai įvertinimo principus ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94 dėl naudojamų medžiagų pavojingumo įvertinimo“ II dalies 3.3.1 skirsnyje, taip pat pagal Metodikos 7 lentelėje nurodytus požymius nustatomi saugos faktoriai;

7 lentelė. Saugos faktorių nustatymas pagal duomenis apie teršalų pavojingumą

	Saugos faktorius
Nors viename (iš trijų) trofiniame lygmenyje ūmaus toksiškumo testo metu nustatyta teršalų koncentracija $L(E)C_{50}$.	1000
Ilgalaikio toksiškumo testo metu nustatyta maksimali neveikianti teršalų koncentracija (NOEC) viename trofiniame lygmenyje.	100
Ilgalaikio toksiškumo testo metu nustatytos maksimalios neveikiančios teršalų koncentracijos (NOEC) dviejuose trofiniuose lygmenyse.	50
Ilgalaikio toksiškumo testo metu nustatytos maksimalios neveikiančios teršalų koncentracijos (NOEC) trijuose trofiniuose lygmenyse.	10
Kiti atvejai, įskaitant lauko duomenis ir pavyzdines ekosistemas, kurie leistų tiksliau apskaičiuoti ir taikyti saugos faktorius.	Vertinant kiekvieną konkretų atvejį atskirai.

40.2. prieš galutinai nustatant vandens kokybės standartus įvertinami turimi duomenys apie teršalų patvarumo ir biologinio kaupimosi savybes;

40.3. apskaičiuotas vandens kokybės standartas palyginamas su lauko tyrimų duomenimis ir, esant dideliame skirtumui, standartas perskaiciuojamas patikslinant saugos faktorių;

40.4. dėl apskaičiuoto standarto viešai konsultuojamasi ir prireikus patikslinami saugos faktoriai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

VI. POŽEMINIO VANDENS TELKINIŲ BŪKLĖS VERTINIMO BENDRIEJI PRINCIPAI

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

41. Požeminio vandens telkinio kiekybinė būklė vertinama pagal požeminio vandens lygį jame, o cheminė būklė – pagal vandens savitąjį elektrinį laidį ir teršalų koncentraciją.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

42. Bendrieji geros požeminio vandens telkinio kiekybinės būklės ir geros požeminio vandens telkinio cheminės būklės požymiai apibrėžti 8 lentelėje.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

8 lentelė. Bendrieji geros požeminio vandens telkinio kiekybinės būklės ir geros požeminio vandens telkinio cheminės būklės požymiai

Vertinimo elementai	Gera kiekybinė būklė
Požeminio vandens lygis	Požeminio vandens lygiui požeminio vandens telkinyje palaikyti užtenka esamų požeminio vandens išteklių, esant tam pačiam ilgalaikiam metiniam vandens ėmimo iš telkinio vidurkiui. Požeminio vandens lygio pokyčiai dėl antropogeninių priežasčių: – netrukdo pasiekti susijusiems paviršiniams vandenims nustatytų aplinkos apsaugos tikslų, – reikšmingiau nepablogina tokių vandenų būklės, – nepakenkia sausumos ekosistemoms, kurios tiesiogiai priklauso nuo požeminio vandens telkinio. Vandens tėkmės krypties pasikeitimai dėl lygio pokyčių gali atsirasti tik laikinai arba nuolatos tik ribotame plote, bet dėl to į jį nepatenka nei druskingas vanduo, nei kitos intruzijos, ir tai nerodo ilgalaikių, aiškiai matomų antropogeniškai sukulto tėkmės krypties pasikeitimo tendencijų, dėl kurių į vandenį gali patekti tokios intruzijos.
Vertinimo elementai	Gera cheminė būklė
Teršalų koncentracija	Požeminio vandens telkinio cheminė sudėtis tokia, kad teršalų koncentracija: – nerodo, kad į vandenį būtų patekę druskiningo vandens ar kitokių intruzijų, – neviršija Lietuvos Respublikoje pagal Europos Bendrijos teisės aktus nustatytų vandens kokybės normų, – netrukdo pasiekti susijusiems paviršiniams vandenims nustatytų aplinkosaugos tikslų, reikšmingiau nepablogina ekologinės ar cheminės tokių telkinių būklės ir reikšmingiau nekenkia sausumos ekologinėms sistemoms, kurios tiesiogiai priklauso nuo to požeminio vandens telkinio.
Savitasis elektrinis laidis	Savitojo elektrinio laidžio pokyčiai nerodo jūros vandens ar kitokios kilmės mineralinio vandens intruzijų į požeminio vandens telkinį.

PAGRINDINIŲ TERŠALŲ INDIKACINIS SĄRAŠAS

1. Halogenų organiniai junginiai ir medžiagos, kurios vandens aplinkoje gali sudaryti tokius junginius.
2. Fosforo organiniai junginiai.
3. Alavo organiniai junginiai.
4. Medžiagos ir preparatai arba jų tirpimo vandenyje produktai, jeigu buvo įrodyta, kad jie turi kancerogeninių arba mutageninių savybių arba tokių savybių, kurios gali paveikti steroidinių hormonų gamybos, tiroidinę, reprodukcinę arba kitas su vidaus sekrecijos liaukomis susijusias funkcijas vandens aplinkoje arba per ją.
5. Patvarūs angliavandeniliai ir patvarios bei biologiškai kaupiamos organinės toksiškos medžiagos.
6. Cianidai.
7. Metalai ir jų junginiai.
8. Arsenas ir jo junginiai.
9. Biocidai ir augalų apsaugos produktai.
10. Skendinčios medžiagos.
11. Medžiagos, lemiančios eutrofikaciją (nitratai ir fosfatai).
12. Medžiagos, neigiamai veikiančios deguonies balansą (matuojamos naudojant tokius parametrus, kaip biologinis deguonies sunaudojimas, cheminis deguonies sunaudojimas ir kt.).

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320

Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-573](#), 2004-11-08, Žin., 2004, Nr. 168-6209 (2004-11-20), i. k. 104301MISAK00D1-573
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymų pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-68](#), 2006-02-02, Žin., 2006, Nr. 19-663 (2006-02-14); Žin., 2006, Nr. 23-759 (2006-02-23), i. k. 106301MISAK00D1-68
Dėl aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 15 d. įsakymo Nr. 457 "Dėl Vandensaugos tikslų nustatymo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo
3.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-320](#), 2009-06-09, Žin., 2009, Nr. 74-3029 (2009-06-23), i. k. 109301MISAK00D1-320
Dėl aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 15 d. įsakymo Nr. 457 "Dėl Vandensaugos tikslų nustatymo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-233](#), 2010-03-24, Žin., 2010, Nr. 39-1880 (2010-04-07), i. k. 110301MISAK00D1-233
Dėl aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 15 d. įsakymo Nr. 457 "Dėl Vandensaugos tikslų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo
- 5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-607](#), 2010-07-14, Žin., 2010, Nr. 88-4672 (2010-07-24), i. k. 110301MISAK00D1-607

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 15 d. įsakymo Nr. 457 "Dėl Vandensaugos tikslų nustatymo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-283](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05738

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 15 d. įsakymo Nr. 457 „Dėl Vandensaugos tikslų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo